

BESLUT
2012-12-03

Dnr: 2012-04893

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 11 september 2012
– Enheten för utländska medborgare

Saken

Rätt till svenskt studiestöd för EU-
medborgare

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att NN har grundläggande rätt till svenskt studiestöd från och med vecka 45 år 2012.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som är medborgare i ett EU-land, ansökte om studiemedel för fortsatta studier på ett masterprogram vid ett universitet i Sverige höstterminen 2012. Han uppgav att han är bosatt i Sverige sedan den 1 augusti 2010 och sedan ankomsten sammanboende med en svensk medborgare.

CSN avslog ansökan med motiveringen att NN inte är svensk medborgare och inte uppfyller villkoren för studiemedel enligt bestämmelserna om grundläggande rätt till svenskt studiestöd eller enligt EU-rätten.

NN överklagade beslutet den 28 september 2012 och anförde i huvudsak att han sammanbor med en svensk medborgare sedan minst två år.

CSN överlämnade ärendet den 4 oktober 2012 och anförde bl.a. följande i ett yttrande. NN har ett samordningsnummer men är ännu inte folkbokförd i Sverige. Eftersom CSN:s föreskrifter anger att en utländsk medborgare ska vara folkbokförd i Sverige för att kunna anses vara bosatt i Sverige bedömer CSN att han inte har rätt till svenskt studiestöd. CSN kan konstatera att Migrationsverket, den 14 september 2010, registrerade NN:s uppehållsrätt i Sverige. NN har lämnat uppgifter om sammanboende med en svensk medborgare. Det saknas objektiv stödbevisning för detta. Oavsett om objektiv stödbevisning finns uppfyller NN inte kravet på folkbokföring.

NN inkom den 15 oktober 2012 med en skrivelse i anledning av CSN:s yttrande.

Av handlingarna framgår att NN var utbytesstudent i Sverige läsåret 2010/2011, feriearbetade i sitt hemland sommaren 2011, läste på ett masterprogram i Sverige läsåret 2011/2012 och feriearbetade i Sverige sommaren 2012. Migrationsverket registrerade den 14 september 2010 att NN hade uppehållsrätt i Sverige som studerande. NN och hans sambo har bland annat lämnat följande uppgifter om sitt sammanboende. Från och med den 27 augusti 2010 har de sammanbott i A-stad. Det är sambon som står på kontraktet eftersom det endast var möjligt att ha ett namn på kontraktet. Januari till augusti 2012 hyrdes lägenheten ut i andra hand och paret sammanbodde under denna tid i B-stad. Andrahandskontraktet var skrivet på honom eftersom bostaden var en studentbostad och han studerade vid ett universitet i B-stad. Av andrahandskontraktet framgår att kontraktet upphör att gälla vid hyrestidens slut om hyreskontraktet för lägenheten i A-stad upprätthålls.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel får lämnas också till studerande som inte är svensk medborgare, om den studerande

1. är bosatt i Sverige och har permanent uppehållstillstånd här, samt
2. har bosatt sig i Sverige huvudsakligen i annat syfte än att genomgå utbildning här.

Kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 gäller inte för medborgare med uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 eller 4 § utlänningslagen (2005:716) som fått en varaktig anknytning till Sverige.

Studiemedel får lämnas även om kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 inte är uppfyllt, om det finns särskilda skäl för det.

Av 1 kap. 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket och 6 § första stycket framgår att vissa utländska medborgare skall jämföras med svenska medborgare.

Av 8 § CSNFS 2006:7 framgår att den studerande för att på grund av sammanboende uppfylla villkoret om varaktig anknytning, efter den senaste inresan till Sverige i syfte att bosätta sig här ska

1. ha vistats i landet under en sammanhängande tid om minst två år, och
2. sedan minst två år vara sambo eller gift och sammanboende med en svensk medborgare eller en person som uppfyller förutsättningarna för rätt till studiestöd i 2 kap. 4 § andra–fjärde styckena eller 3 kap. 4 § andra–fjärde styckena studiestödslagen (1999:1395).

Enligt 3 § CSNFS 2006:7 menas med bosatt i Sverige att den utländska medborgaren är folkbokförd i Sverige.

Av folkbokföringslagen (1991:481) framgår att en person kan vara bosatt på mer än en fastighet, men vara folkbokförd endast på en av dem. Vidare framgår att folkbokföring för inflyttande till Sverige som huvudregel endast ska ske om personen kan antas bo kvar i Sverige under minst ett år.

Nämndens bedömning

Rätten till svenskt studiestöd på grund av uppehållsrätt i kombination med samhällsintegration har sin bakgrund i EU-rätten. Ett krav på att en EU-medborgare under faktisk bosättning i Sverige också måste uppfylla de särskilda förutsättningarna för folkbokföring går inte att förena med EU-rätten. Bestämmelsen i 3 § CSNFS 2001:7 ska därför inte ges en sådan tillämpning. Begreppet vistas i Sverige ska inte heller ges sådan tolkning att varje utlandsresa avbryter vistelsen.

NN är EU-medborgare och har varit bosatt i Sverige sedan den 1 augusti 2012. Det har inte framkommit att feriearbetet i hemlandet under sommaren 2011 innebar ett avbrott i vistelsen i Sverige.

De uppgifter som NN och sambon lämnat om sitt sammanboende har bland annat stöd i andrahandskontraktet och får godtas. Även om de var sambor har det dock inte framkommit att de var faktiskt sammanboende under den tid NN feriearbetade i hemlandet. Det är därför först vecka 45 år 2012 som NN uppfyller villkoren för samhällsintegration genom sammanboende. Överklagandet ska därför delvis bifallas.

Mats Törnered

Cecilia Hedenström

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i Överklagandenämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Natalia Glowniak, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand.

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia till CSN